

Adequaat investeren in gezonde leefomgeving

Inbreng Interprovinciaal Overleg
Begrotingsdebat Infrastructuur en Waterstaat
20 januari 2026

Gezamenlijke inzet nodig voor gezonde leefomgeving

Als overheid werken we aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor al onze inwoners. Dit kunnen we niet alleen. Een gezonde omgeving vraagt om een gezamenlijke en blijvende inzet van ons allemaal.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening aan, het toezicht houden op, en handhaving op risicovolle bedrijven. De financiering van dit stelsel én het wettelijk instrumentarium hiervoor kan beter. Provincies en gemeenten dragen nu € 640 miljoen¹ per jaar bij aan de omgevingsdiensten.

We vragen lenW, als stelselverantwoordelijke voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), om jaarlijks structureel €30-€60 miljoen extra beschikbaar te stellen. Dit om investeringen mogelijk te maken die het stelsel versterken, specifiek op die zaken die overkoepelend en nationaal van belang zijn: kennisontwikkeling en digitalisering. Voor de digitaliseringsslag is het noodzakelijk om deze aan te laten sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

VTH-milieutaken

Samen met de VNG leggen we daarnaast momenteel de laatste hand aan een onderzoek naar de financiering van de VTH-milieutaken. De eerste signalen zijn duidelijk: ook daar schieten de huidige budgetten tekort om de uitvoering nu en in de toekomst te borgen. We verwachten de resultaten van dit onderzoek op zeer korte termijn te presenteren.

Onze oproep

- Verhoog de investering met €30-€60 miljoen structureel. De huidige €18 miljoen dekt de kosten voor een modern digitaal VTH-stelsel en landelijke kennisdeling niet.
- Structurele budgetuitbreiding: Op basis van de onderzoeksresultaten naar het financiële gat is een blijvende impuls nodig voor de uitvoering van decentrale VTH-taken. Dit hoort bij de stelselverantwoordelijkheid van de staatsecretaris van lenW.

¹ Getallen uit 2023: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2023/10/05/bijlage-2-rapport-tweejaarlijks-onderzoek-omgevingsdiensten-in-beeld-2023/bijlage-2-rapport-tweejaarlijks-onderzoek-omgevingsdiensten-in-beeld-2023.pdf>